

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Natales Sanctorvm Belgii, & eorundem Chronica Recapitulatio

Molanus, Johannes

Dvaci, 1616

Die tertia Octobris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9477

Octobris 3.

NATALES

*A Iona in
S. Huberti
translacione*

Homine nunc sunt Trudonenses. Verisimile est autem ex primaeva institutione, utrobique fuisse clericos siue Canonicos regulam professos. De Vulcando enim scribitur, quod pro Canonicis ad sanctum Hubertum Benedictinos instituerit, cum illi à sua regula degenerassent. Et alibi legitur quod S. Beregisus abbas clericos suos & disciplinis instruxerit regularibus, atque in spiritualibus & temporalibus promouerit. Nam & donationem vinearum Treuiris à Grimberto Comite anno quinto Theodorici regis, cum multis alijs obtinuit.

Casa lib 6.

*Libro 5. de
gestis Fran-
coru ca 25.*

Porro monumenta viriusque monasterij sanctum Beregisum testantur Spangij in Condustro natum, quod videri posset vitiosum. Condrusi enim Cæsari sunt de gente ac numero Germanorum, inter Eburones ac Treuiros, nunc verò Leodijs annumerantur, eorumque primariæ vrbes sunt Cinacum, Dionantum, & Huyum. Verùm Condustrum legitur etiam in diuisione regni Lotharij, & nomina per ætatum successionem facile aliquam mutationem sortiuntur, vt hic nihil temerè sit mutandum.

Die tertia Octobris.

1°. De sanctis Ewaldis martyribus.

Ex Vsuardo, Beda, Annone, Weinhero.

In Iuar.

A Pud antiquos Saxones sanctorum martyrum duorum Ewaldorum: qui cum essent presbyteri, & ibi prædicare Christum cepissent, comprehensi sunt à paganis, & occisi. Ad quorum corpora noctu multa lux apparens, & vbi essent, & cuius essent meriti, declarauit.

*In historia
S. Huberti.*

Dicti fuerunt niger & albus à capillorum diuersa specie, & recensentur inter duodecim illos Apostolicos viros, qui de natione Anglorum missi fuerunt in Frisiam primi prædicatores; quorum

rum

rum primarius fuit S. Willibrordus presbyter, postmodum Romæ consecratus Frisonum archiepiscopus. Quanquam Beda narrare videatur eos postquam multo tempore in Hibernia pro æterna patria exulauerant, secutos esse exempla duodecim primorum. Scribitur verò in Switberti historia, & alibi, quod Nabiana introëntes, Christum prædicando confessi sunt, quodque abinde ascendentes ad antiquam Saxoniam quinto Nonas Octobris glorioso martyrio sint coronati. Cùm enim Saxoniam intrassent antiquam, & ad gentis satrapam admitti peterent, barbari cognoscebant eos esse religionis Christianæ. Nam semper hymnis, psalmis, & orationibus vacabant, & quotidie sacramentum victimæ salutaris Deo offerebant, habentes secum vascula sacra & tabulam altaris vice dedicatam. Itaque ne ad nouam religionem transferrentur, antequam ad satrapam peruenirent, raptos interemerunt, album beatum Ewaldum veloci occisione gladij, nigellum autem, qui magis sacrarum literarum erat scientia instructus, longo suppliciorum cruciatu, & horrenda membrorum omnium discerptione: quos interemtos in Rhenum proiecerunt. Cùm autem martyrio celestia non deessent miracula, corpora ad se adducta Pipinus dux cum multa gloria Colonia condidit. Estque dies passionis vel inuentionis eorum, viuentis beato Willibrordo celebratus. Quæ omnia fusius scribit Beda Anglisaxo in gentis suæ *lib 5 cap.* historia. Quæ autem fuerit Nabia, & an ad Belgium nostrum pertinuerit, video à doctis ignorari. Sed antiquos Saxones plerique Westphalos intelligunt. Vnde Wernherus de *Laer*, Cai-

thusianus Coloniensis, scribit in Fasciculo temporum Ewaldi duo sancti presbyteri, prædicationis gratia de Anglia venerunt in Westphaliam: & in villa *Laer* suis precibus fontem de rupe traxerunt: & campum sanctum sic dictum vsque hodie, consecrarunt in vsus pauperum: vbi sæpè mira contigerunt contra testamentum sanctorum volentibus facere, & horribiliter plagati sunt. Et vocantur ibi vulgariter domini nostri de sancto campo, vel prato. Immo idem Wernherus in libro de laude Westphalorum, non dubitat parochiam *Laer* primiceriam Westphaliæ vocare, eo quod certa supersint argumenta, vnde constat sanctos Ewaldosibi Apostolatam suam Westphalicam inchoasse. De loco autem martyrij duas adfert sententias. Vna habet eos vltra *Weseram* coronatos esse, in Comitatu *Hoiensi*, qui est diocesis *Bremensis*. Altera, quam verisimiliorem dicit, tradit eos occubuisse prope *Tremoniam* in *Appeller-beke*, vbi solennis est eorum memoria & miracula facta narrantur. Capita habentur in *Monasteriensi* ecclesia, quorum aduentum celebrat quarto *Calendas Nouembris*. Corpora autem sanctus *Anno Coloniæ* decentius transtulit, vt pro nobis, inquit, misericordiam tanto studiosius expostulent in cælis.

Cap. 8. par. 3. Hunc Colonia e- didit sup- presso no- mine suo.

Parte 2. cap. 47.

Apud Su- rium hac die.

2°. *De sancto Gerardo fundatore Bronij.*
Ex historia tempore eleuationis conscripta.

IN Bronio monasterio, natale & translatio S. GERARDI abbatis. Qui post militiam temporalem Christi tirocinio mancipatus, huius monasterij fundator extitit deuotus, iussione beatorum

rum

rum Apostolorum Petri & Pauli. Hic postea auctore Christo, fuit pater & abbas ter sex cœnobiorum. Primum Bronij instituit clericorum sodalitatē, sed postea monasticum induit habitum apud Parisios ad sanctum Dionysium, vbi instar quinquennis pueri prima elementa didicit, & paulatim presbyterij gradum attingit. Cùm autem iuxta reuelationem ipsi factam, pro Broniensis ecclesia pignora sancti & thaumaturgi martyris Eugenij obtinuisset, statim Bronium repetijt, & inibi Clericorum instituto monasticum substituit. Postea Vrsidungus siue Cella, cùm irregulares clericos haberet, non quidem Canonicos, sed matricularios, qui corpus S. Gislens inopia compulsi & auaritia incitati, circumferebant, sanctus Gerardus per visum à Gisleberto Duce, eo est vocatus, qui mox exclusis Clericis, monachorum sodalitatē Deo dignam substituit, & abditas sancti Gislens reliquias Malbodij inuenire meruit. Per idem ferè tempus Arnulphum Flandriæ Marchionem, & prælatum Bertiniensem, ab acerbissimo calculi dolore miraculo liberauit. Vnde ille sancti viri probitate & religione cognita, omnium Abbatiarum quæ eius ditione continebantur, procurationem ei commisit. Laborauit autem potissimum in monasterijs sancti Bertini, Bauonis, Petri in Blandinio; & beatæ Rictrudis. Denique omnibus ritè compositis, ditioribus monasterijs quæ gubernauerat derelictis, ad amicam Broniensis monasterij paupertatem se recepit. Vbi

*meritorum lumine clarus,
Ad fontem viuum sitiens, plenusq; dierum,
Deposito fragilis tandem velamine carnis,*

D d 4

Christi

Octobris 2.

NATALES

Christi lucifluam Iesu transmigrat in aulam.

Prænitet Octobris quando lux tertia mensis.

Annus depositionis marmoreo eius sepulcro
inscriptus est nongentesimus quinquagesimus
octauus: subleuationis in feretrum millesimus
centesimus trigessimus primus, sub Gontero abba-
te, cuius iussu edita sancti abbaris historia est con-
scripta.

Tomus 5.
sup. 4.

a. De hoc Meyerus anno 937. 940. & 959.

Octauo die Octobris.

1°. De sancto Amore confessore Belisæ.

Ex Egeberto, & aliunde.

IN Belisæ monasterio, depositio S. AMORIS
diaconi & confessoris. Qui natione Aquita-
nus fines Brabantia, quæ nuper Lotharingia vo-
cata cognoscitur, sua sanctissima prædicatione
& conuersatione fœcundauit. Multo tempore
ad sepulcrum sancti Seruatij Domino seruiuit, &
tandem post laudabilem & miraculis claram vi-
tam, quieuit Belisæ: vbi extra muros in Canoni-
carum collegio, quod dicit *Munster Bilsen*, præci-
puo colitur honore, potissimum in natalitio die.
Pauca tantum de eo exstant, vt etiam ex Egeber-
to diacono constare potest, qui vitam eius cona-
tus est colligere. Ex quo superioribus addatur
vitarum sanctum eleuatum esse per visionem Hil-
dæ vxoris Odolfi. Sæpe enim deuotus fœmineus
sexus, vt primo meruit videre Christum resur-
gentem, ita Sanctorum eleuationibus primò est
cooperatus.

Egebertus
in manu. scri.
Leodij, Af-
fugenij, &
alibi.

Fuit & alius eius nominis sanctus, primus abbas Amar-
bachij, discipulus sancti Pirminij quem Alemannia cele-
brat. Est